

**Анотація дисципліни
«Біоенергетична оцінка
технологій в землеробстві»**

**Дисципліна вільного вибору
здобувача
Освітній ступінь – магістр
Спеціальність – 201
Агрономія**

**Освітньо-професійна програма «Агрономія»
Кафедра землеробства**

Кількість кредитів ECTS – 3, курс – 2, семестр – 3, лекції – 14 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 60 год., форма контролю – залік.

Лектор: Лавренко Сергій Олегович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри землеробства.

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок з основ біоенергетичної оцінки вирощування сільськогосподарських культур, оцінки енергетичної ефективності технологічних процесів, про кількісне врахування і аналіз процесів перетворення потоків вільної енергії в агроєкосистемах.

Компетентності здобувача, сформовані в результаті вивчення курсу:

знати: поняття, структуру, взаємодію та продуктивність агроєкосистем; основні завдання енергетичної оцінки в землеробстві; перетворення енергії в технологічному процесі; термодинамічний стан системи; основні закони термодинаміки стосовно ґрунту; трофічні ланцюги ґрунту прямого і зворотного типу; основні джерела надходження енергії в ґрунт; визначення запасу енергії в ґрунті; енергетичний баланс ґрунтоутворення; енергетика екосистем і біосфери в цілому; рух енергії в екосистемі; концепції екологічних пірамід; співвідношення витрат енергії та енергії, отриманої з урожаєм; основні статті витрат антропогенної енергії; основні формули визначення витрат енергії за елементами технології в землеробстві; визначення енергетичної ефективності технології; методику оцінку енергетичного балансу вирощування сільськогосподарських культур; енергетичну оцінку обробітку ґрунту; вплив досягнень науки та передового досвіду на збереження енергії.

вміти:

орієнтуватися в одиницях виміру енергетичного балансу; скласти технологічну карту вирощування культури (згідно до схеми досліду, удосконаленого варіанту або технології тощо); розрахувати витрати енергії за складом агрегату з урахуванням особливостей технології (група поля, глибина обробітку, модифікація техніки тощо); визначити витрати енергії на застосовані матеріали в технології; знати основні формули визначення приходу енергії з урожаєм; оцінити надходження енергії з урожаєм основної та побічної продукції; визначити коефіцієнт енергетичної ефективності технології, процесу, операції тощо; визначити коефіцієнт енергоємності технології, процесу, операції тощо; надавати рекомендації стосовно енергетичної ефективності технологій в землеробстві.

Змістовні частини дисципліни:

1. Вступ. Життя як термодинамічний процес - Поняття про агроєкосистеми. Основне завдання енергетичної оцінки. Життя як термодинамічний процес.

2. Енергетика ґрунтоутворення - Ґрунт як термодинамічна система. Основні закони термодинаміки стосовно ґрунту. Надходження енергії в ґрунт. Запас енергії в ґрунті. Енергетичний баланс ґрунтоутворення. Енергетика екосистем і біосфери в цілому.

3. Термодинаміка агроєкосистем - Рух енергії в екосистемі. Продуктивність агроєкосистем. Екологічні піраміди.

4. Енергія в інтенсивному землеробстві - Співвідношення витрат енергії та енергії, отриманої з урожаєм. Основні статті витрат антропогенної енергії. Формули розрахунку витрат енергії. Визначення енергетичної ефективності технології.

5. Еколого-технологічна оцінка енергетичного балансу вирощування сільськогосподарських культур - Оцінка енергетичного балансу вирощування сільськогосподарських культур. Енергетична оцінка обробітку ґрунту. Вплив селекції на збереження енергії.